

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Divendres 1 de Desembre de 1899

Núm. 3.429

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, llogratia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1.400
En provincias trimestre. Ptas. 3.600
Extranjer y Ultramar. Ptas. 4.000
Anuals, a preus convencionalis.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuades curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de...

TOS

La que paga més contribució de la província.

AGRICULTORS ALERTA

Visiteu lo magatzem de guanos de **A RIUDOMS**

Massó y Ferrando

Guanos classe superior.—Id. de peix.—Cascos d' arengada pera adops de las hortallissas.
Magatzem a Riudoms y a Reus Vilá, núm. 3.

VINYAS AMERICANAS

MARCIAL OMBRAS

PROPIETARI AGRICULTOR

FIGUERAS (Girona)

150.000 peus de 5 a 10 anys que produheixen anyalment:

DEU MILIONS D' ESTACAS

DOS MILIONS DE BARBATS

No compreu res sens visitar los meus criaderos

que son los més antics é importants d' Epanya.

PREUS REDUHITS

Licor de fibrina y carn líquida RICHARD

Lo millor tónich-reconstituent conegut, indicadíssim contra 'l raquitisme, escrófula, tuberculosi, convalecencias y en totas las malalties caracterizadas per lo sello de la debilitat y que requereixen un bon aliment sens embargar l' estómach. Se ven en totas las farmacias.

Secció doctrinal

Lo que ha de ser lo Concert

Al predicar la conveniencia y fins la necessitat, pera 'l desenrotll dels interessos materials de Catalunya, tant industrials com comercials y agrícoles, del Concert econòmic ha sigut en lo ben entés, (y aixís ho hem dit sempre), de que las ventatjas d' aquesta reforma no havían de concentrarse única y exclusivament a la provincia de Barcelona.

Catalunya, ho hem dit y repetim, constitueix un tot. La divisió actual per provincies es completament artificiosa, y pera nosaltres no hi pot haver altra divisió territorial que la de comarcas naturals. De consegüent no pot ésser Barcelona la que contracti ab l' Estat, si no tot Catalunya ó més ben dit una entitat que la representi real y positivament, no artificiosament, com son las actuals Diputacions. Y fem especial menció d' aixó perque es molt estesa la creencia y 'ls enemichs nostres ja s' cnydan d' escamparla, de que 'ls catalenistas y en general los regionalistas volen rebre las ventatjas exclusivament per Barcelona, volen fer d' aquesta ciutat un centre burocràtic que centralisi tots los serveys administratius de Catalunya perjudicant aixís la vida de las comarcas catalanas.

Res més lluny de la veritat; lo Concert econòmic que hem demanat nosaltres, lo que sollicitan dels poders públics los cinch presidents, al que s' han adherit infinitat de pobles de tots los indrets de nostra patria, es a benefici de tots los catalans. Si las concessions que probablement farà 'l ministeri compreguesen tan sols la provincia de Barcelona, nosaltres y ab

nosaltres totas aquestas entitats forem los primers en combatrel.

Consti, donchs, que 'l Concert econòmic que ha mogut las actuals corrents d' opinió te d' ésser pera tot Catalunya, pera que tots los catalans pogan gaudir las sens beneficis.

Altra condició indispensable pera que 'l Concert siga beneficiós, es que jamay puga estar en mans del caciquisme, que 'n faria una arma més pera endogalar al poble. En sas mans seria terrible, y 'ls seus efectes desastrosos pera 'l país. Aixó vol dir que la entitat que contracti ab l' Estat y que dirigeixi las operacions de repartiments, cobro, investigacions, etc., dels impostos que vingan compresos dintre 'l Concert, te de mantenirse completament apartada de tot lo que signifiqui partit polítich que está relacionat ab la burocracia imperant.

Aqueixa entitat te d' ésser una veritable representació dels contribuyents catalans de totas menas y estaments, desde 'l milionari, industrial ó terratinent, al petit comerciant y senzill obrer. Lluny d' ésser un organisme pera endogalar al contribuyent, té de significar la moralisació de las costums, la salvaguardia del petit, la forsa que s' oposi a tota injusticia, a tota pretensió injustificada que vinga dels de dalt. Te de significar, en fi, l' acabament del regne del favor y 'l comensament del de la justícia.

(De La Veu de Catalunya.)

Lo del Transvaal

Be ferem en acullir ab certa reserva l' anunci de la gran victoria alcançada a Belmont per las tropas británicas, anunciada a só de bombo per la premsa

inglesa; las últimas noticias rebudas del Cap, referintse a dit combat, no son tan optimistas.

En cambi se sab per conducte del War Office que 'l general Mathuen ha derrotat als boers a Graspan, localitat situada sobre la línia del ferrocarril fronterís que va de Belmont a Kimberley; ab aquesta acció lo general Mathuen hauria guanyat bastant de terreny, si be no pot influhir molt aquest combat, encara que fos afortunat pera 'ls inglesos, en la marxa de la campanya.

La situació de las tropas inglesas continúa éssent molt compromesa casi en tot arreu ahont s' están verificant operacions de guerra; continúan bloquejadas a Ladysmith y a Estcourt, dihent unas partes de procedencia holandesa ser imminent sa entrega als boers.

La guarnició de Moni River no está del tot bloquejada per las tropas republicanas, pero poch hi falta

Lo general Joubert continúa prudentment la seva marxa en direcció a Pretermaritzburg, precipitant son moviment d' avens en quant li hagin comunicat la rendició de Estcourt.

Poch ha canviat la situació al Oest y al Sur del Estat lliure d' Orange; poch hi ha influhit lo marxa relativament afortunada del general Mathuen.

Sembla que l' estat major del exercit inglés ha perdut lo cap, tant en lo desordre que s' nota y la desorganización dels cosos auxiliars d' administració y sanitat, cosa en veritat incomprendible en un poble tan pràctic com lo británich, sobrantli 'ls recursos pecuniaris.

Los Afrikanders s' agiten per tot arreu; hem tingut ocasió de fer constar que molts d' ells s' han adherit ab entusiasme al exercit de las duas repúblicas confederadas.

Al arribar al Vatal la columna del general Jonheri, numerosos foren los habitants que li prestaren sa cooperació eficaç. Los Afrikanders del Cap han seguit igualment l' exemple de sos germans. L' entusiasme va augmentant y no trigarém gayre en veure a tota la població del Africa del Sur, juntarse pera combatre contra l' enemich.

Inglaterra s' veurá obligada a enviar nous reforços; lo War-Office está ultimant los preparatius pera embarcar a primers de Desembre un nou cos d' exercit.

Sa Graciosa Magestat la Reyna Victoria ha enviat un telégrama de felicitació als seus soldats, per la conabuda Victoria de Belmont y després, cosa més práctica, cinquanta mil capsetas de xocolata a fi de que 'ls defensors de la integritat de la patria, pugin celebrar alegrement las próximas festas de Nadal. Per desgracia, nos temém que moltas d' aquestas capsetas no trobaran ja a sos destinataris, pobres victimas de la guerra.

Desde Tarragona

A nostre confrare La Veu de Catalunya li escriuen desde la vehina ciutat la següent correspondencia que trasladém a nostras columnas per tractarse en ella del Concert econòmic.

Diu així:

«L' acort de conferir poders a Barcelona pera que en nom y representació de Tarragona demanés al

Estat lo Concert econòmic, mitjantsant un pacte que s'establirà entre abduas provincies germanas, y del que ja tenen notícia los llegidors de *La Veu de Catalunya*, ha fet que la Diputació provincial s'ocupés del assumpto en termes poch satisfactoris pera tot bon catalá, y que la Junta del Sindicat gremial d'aquesta capital ha recullit y comentat en la següent carta dirigida als periòdics de la localitat, y que diu aixís:

«Los que suscriuen pregan á vosté los conceideixi un petit espay en las columnas de son ilustrat periòdich, pera recullir y comentar algunas apreciaciones que s'van vertir lo dijous últim á la Diputació provincial, ab motiu de discutir lo Concert econòmic, quina idea iniciaren los Gremis de la localitat.

De las ressenyas publicadas pels periòdics locals, resulta que'l president de la Diputació, doctor Ferrán de Querol, se va declarar enemich del Concert econòmic ab l'Estat, per estimarlo perjudicial pera la provincia dadas las actuals circumstancias en que ella s'troba, y calificá á la vegada de candidesa lo propòsit dels Gremis tarragonins de pactar ab la provincia de Barcelona, puig no creu que Barcelona digui: «Pobreta provincia de Tarragona, nosaltres te rebaixarem la contribució y ns l'aumentarem nosaltres». Per las mateixas rahons que exposa lo senyor Querol, lo diputat senyor Olesa abominá del centralisme barceloní, deduintse de sas paraulas que tampoch es partidari de que pacti nostra provincia ab la de Barcelona.

De tot lo qual resulta, parlant en plata, que si l'acort de la Diputació respecte als propòsits dels industrials tarragonins s'ha de inspirar en las actituds dels senyors Querol y Olesa, la Diputació de Tarragona res haurá provat de fer, pera millorar la condició dels seus administrats.

Perque descartat lo de concertar ab l'Estat, en quins inconvenients per lo que respecta á la provincia de Tarragona hi convenim tots mentres no varihin las circumstancias, y rebujada la idea de pactar ab Barcelona, quina solució ventajosa pels contribuyents de la provincia ofereix la Diputació?

Aquesta es la qüestió. Los sindichs de Tarragona, responent al esperit dels gremis, se varen preocupar de millorar la situació de sos representats, que s'avuy impossible; y per lo que á Tarragona s' refereix, á part dels treballs que s'han d'imposar de substituir l'impost de consums y fomentar son mercat semanal, pera tot lo qual será precisa la cooperació de nostras classes privilegiadas, se va creure necessari lo conveni ab Barcelona, com un dels medis hàbils pera sortir d'aquesta situació agònica en que ns trobem.

¿Sap algú una altra solució millor? Perque rebutjar las ideas parint de suposicions fillas de prejudicis y apassionaments que son de doldre, resulta poch práctic pel que sufreix, pateix y busca solucions properas.

Ab insults á Barcelona, á la gran ciutat, gloria de Catalunya, y en quinas virtuts deuria tot imitarla, no n'trayém cap profit los industrials. Al caciquisme imperant podrá convenirli que subsisteixi un sistema, del que son fills los abusos, la mala administració y pobresa de Diputacions com la de Tarragona, sense iniciatives, plenas de deutes, sense forsas, energias ni medis pera cobrar lo contingent provincial de las poblacions més importants que li deuen grans càntitats, y per quinas causas veyém ab pena y vergonya que nostras carreteras semblan barranchs y ls serveys provincials se troban completament abandonats. Als industrials y contribuyents de Tarragona, com als de tota la provincia, los hi convé lo funcionament d'altra régim, d'al tres organismes que procurin la construcció de camins y carreteras, l'aprofitament, per l'industria y per l'agricultura, dels més insignificants salis d'aigua, aixís com la realisació de quantas obras públicas siguin necessarias pel desenrotlo de la riquesa provincial.

Lo hù del centralisme barceloní, que han inventat los interessats en que subsisteixi l'actual ordre de cosas, no produheix la més petita impresió á quins, com nosaltres, desitgém que la Tarragona d'avuy, melancòlica, aislada y morta, sia la Tarragona poderosa y treballadora d'altres temps, que, mercé á sas propias forsas é iniciatives industrials y mercantils, reviu, augmentant son comers, fomentant la riquesa y obrint novas vias.

La suposició de que Barcelona no voldrá pactar ab ventatjas pera la provincia de Tarragona, té'l mateix valor que la creencia nostra de que obtindriam de Barcelona, nostra germana major, ventatjas que no ns ha de proporcionar ni l'Estat ni la

Diputació provincial. ¿Per qué, donchs, y encara que sols sia pera demostrar l'interés que á la Diputació mereixen nostras classes contributivas, no s'intenta proposar á Barcelona lo pacte ó conveni á que ns referim? ¿Qué es pert en provarho? Ab la negativa de la Diputació, no m'trayém cap profit; ab la proposició dels Gremis de Tarragona, podrém obtenir ventatjas.

Al fi y al cap, de provarho, no corrém lo més petit perill de perjudici financier y ns coloquém en la contingencia d'obtindre una situació económica molt ventajosa.

Que es quant deu manifestar per avuy, la Junta del Sindicat gremial de Tarragona: Joseph Roig, Joan Escriv, Joseph Armengol, Manel Llanas, Joseph Martínez Vidal, Rafel Montollú, Miquel Blanch, J. Caballé Goyeneche.

Aquestas y altres manifestacions que venen fent aquets dias los industrials tarragonins, son la prova més eloqüent del esperit catalá que aquí existeix, tan ferm y arrelat com pugui existir en qualsevol altre poble de Catalunya. Ja veuen donchs, quan mal fan aquells pobles de la nostra provincia, que confort la Tarragona catalana, la verament treballadora y progresiva, ens fan objecte d'acusacions inmerecidas.

Lo Corresponsal.

Tarragona, 28 novembre de 1899.

CRÓNICA

Observacions Meteorològicas del dia 30 de Novembre de 1899 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Baròmetre aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	761	82		3'9	Ras	
3 t.	761	79				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Minim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m.	Sol. 27	4	12	S.	Cumul	0'4
3 t.	Sombra 19		16	S.		0'4

Sagells de la «Unió Catalanista»

Tots quants de nostras llegidors desitjin comprar Sagells de la «Unió Catalanista» a buscar directament á Barcelona, poden adquirirlos á qualsevol hora del dia en nostra Redacció, hont sempre que ls hi convingui n'trobaran en venda.

Ab motiu de la celebració del meeting del Foment del Treball Nacional, que tindrà lloch diumenge en lo Teatre Fortuny, regne en nostra ciutat un entusiasme indescriptible.

Lo próxim diumenge dia 3 á las 9 de la nit se prepara en lo «Centro de Lecturas» un brillant concert per lo celebrat terceto Armonia Familiar compost de Llaut, Bandurria y Guitarra executantse lo següent programa:

Primera part

- Primer. «Todo galante» pas doble.
- Segon. «El Barbero de Sevilla», Sinfonia.
- Tercer. Preludi de «El Anillo de hierro».

Segona part

- Cuart. Coro de la Sengreira de «El Trovador».
- Quint. «Artística Gallegada» (per guitarra sola).
- Sisé. «Colección de Zortizjos Vascongados».

Tercera part

- Septim. «Capricho característico» Moraima (pera guitarra).
- Octau. «Tres jolis» valsos.
- Nové. (Despedida) Gran jota aragonesa.

Desde avans d'ahir al matí se troba en aquesta ciutat lo senyor Graells, representant del Foment de Barcelona pera gestionar y ultimar tot lo referent á la organizació del meeting que tindrà lloch lo próxim diumenge.

Segons nostras noticias lo senyor Graells se proposa quedar-se en aquesta ciutat fins la celebració del meeting al objecte de resoldre y vencer tots los obstacles que pujan presentarse.

Las impresions que porta de Barcelona son de que la concurrència que vindrá d'aquella capital será en nombre extraordinari y de gran representació social.

Lo recaudat abir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat, per diferents especies, puja á pessetas 4963'01.

Al periòdich madrileny «El País» se li ha ocorregut publicar uns datos estadístichs relatius á la men-

dicitat y á la vagancia, y de semblant padró d'ignominia resulta que, segons lo cens, han declarat que oseeixen d'ofici y de benefici la friolera de 8.726.519 y que no saben llegir ni escriure 6.104.470.

Vegis, donchs, ben clarament, quina es la causa de la miseria y com las apuntades xifras fan bona l'afirmació por nosaltres moltas vegadas repetida de que Espanya mori víctima de la ignorancia.

Lo mal es inveterat y de molt difícil alivi, sobre tot mentres tingui impugnadors en aquesta benehida terra, l'idea de la ensenyansa gratuita y obligatoria.

Una estadística insigne atribuhí al mestre de escola la victoria dels alemanys sobre ls francesos en 1870.

Si tal es lo modern Deu de las batallas, ja podrém donarnos per vensuts.

Pera'l meeting que'l Foment celebrará en aquesta ciutat, lo diumenge, s'ha obtingut de la Companyia de Fransa la creació d'un servey de viatge rodó á meytat de preu.

En la pissarra del Foment s'hi va apuntar lo següent:

«Los senyors que desitjin concorre al meeting de propaganda que se celebrará en pró del Concert econòmic, lo próxim diumenge, dia 3 de Diciembre, á la ciutat de Reus, podrán utilizar lo tren especial que sortirá d'aquesta ciutat á las 7-44 del indicat dia (meridía de Madrid), y de Reus á las 7-29 de la nit, ab arreglo als següents preus:

Bitllets de segona, anada y tornada, 12'60 pessetas.

Bitllets de tercera, anada y tornada, 8'50 pessetas.

En la conserjeria s'expendeixen bitllets de contransenya pera'l viatge, assentantse en un registre los noms dels expedicionaris.»

Ahir tinguerem lo gust d'estrenyer la mà á nostre amic y compatriota don Francisco Pagés, Administrador de *La Veu de Catalunya*, de Barcelona.

Sa estada en nostra ciutat fou curtíssima, puig arribat á quarts de den del matí marxá altra volta en lo tren de la tarde cap á la ciutat comtal, després de deixar casi ultimant en principi l'assumpto que aquí'l portá, relacionat ab lo meeting del próxim diumenge.

Dinhen de Tarragona:

«Una important casa comercial d'aquesta ciutat te'l projecte d'establir entre Tarragona y Valls un servey diari d'automóvils moguts per electricitat.

Segons nostras noticias, los citats automóvils, verificaran quatre viatjes d'anada y tornada de Valls á aquesta capital.

Si'l pensament se realisa, tenim la seguretat de que obtindrà la aceptació dels vehins de Valls y d'aquesta que avuy se veuen obligats á fer un rodeig en ferrocarril ó viatjar en las antigas tartanas ó cotxes.

Lo preu de la xifra de la oliva ha experimentat alsa á Alcañiz, haventse ajustat algunas partidas de horta á 45 y 47'50 pessetas la molta.

Lo dia 4 del próxim Diciembre, se celebrará á Gadesa la fira anyal, que s'creu se veurá molt concorreguda.

Ans d'ahir nit se llegiren devant las juntas Consultiva y Directiva del Foment, las bases pera'l Concert econòmic, quinas, redactadas que foren per la segona de las citadas juntas, s'aprovaron unánimament per la Consultiva.

A la ermita de Santa Agna, prop de Gurb, s'hi ha descobert una notable pintura moral d'epoca desconeguda, donchs no ha sigut encara fixada per persona competent.

Nostrs confreres de Barcelona ns comunican la nova de que'l distingit artista don Joseph Lluís Perllicer, ha dibuixat un hermós sagell que adoptarà la «Unió Catalanista» en las próximas emissions. Lo dibuix representa l'escut de Catalunya ab lo de Sant Jordi y la llegenda «Unió Catalanista».

Demá tindrà lloch en lo «Círcul Artístich Catalá» un gran concert executat per lo terceto «Armonia familiar» compost de llaut, guitarra y bandurria, baix lo següent programa:

- Primer. «Todo Galante», pas-doble.
- Segon. — Sinfonia de «Juana de Arco».
- Tercer. — Preludi del «Anillo de hierro».
- Quart. — Artística gallegada, pera guitarra sola.
- Quint. — «Estela», Confident.
- Sisé. — «La Cruz Roja», Gabota.
- Saté. — Coro de la ópera «Hernani».
- Vuité. — «Tres Jolis», Walses.

S'accentuan los rumors de que será relevat lo general Despujol, substituintlo Weyler.

En breu comensará a funcionar en los pobles más importantes de la región valenciana un nou sistema de fabricació de pó.

Lo referit sistema es austro-húngar, y segons notícias, va a introduhir una verdadera revolució en la manera de fabricar dit article, donchs s'abarata considerablement la má d'obra.

Nostres apreciables lectors llegiran en la present edició un anunci de la ben reputada firma dels senyors **Valentín & C.**, banquers y Expendiduria general de loterías a Hamburg, toant a la lotería de Hamburg y no dubtém que 'ls hi interessará molt, jé que s'ofereix per pocs gastos alcansar en un cas felís una fortuna ben important. Aquesta casa envía també gratis lo prospecte oficial á qui 'l demani.

Secció oficial

Comissió organitzadora del meeting del Foment del Treball Nacional

Acordada la celebració del meeting de las classes productoras en lo Teatre Fortuny d' aquesta ciutat lo próxim diumenge a dos quarts de tres de la tarde, se posa en coneixement dels Srs. abonats que fins a las 12 del matí del dissapte dia 2 de Desembre se 'ls hi reservarán sas respectivas localitats disposant la Comissió organitzadora de las que á dita hora no'hagin sigut recollidas.

Lo que s' anuncia para coneixement dels Srs. abonats.
Reus 30 Novembre 1899.—Per la Comissió organitzadora.—J. Burgarelas.—Guillem Graells.

Registre civil

del dia 29 de Novembre de 1899

Naixements

Agustí Torroja Vilagrassa, de Agustí y Maria.

Matrimonis

Jean Pamies Moncusí, ab Carme Fernando Agut.

Defuncions

Joseph Sardá Mercadé, 66 anys, Camí Salou, 2.—
Joseph Busquets Tost, 24 anys, Sant. Jaume, 48.—
Joseph Bové Voltas, 84 anys, Germanetas.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Eloy.
Sant de demá.—Sant Hipólit.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 29

De Hamburgo y escalas, vapor espanyol «Campeador», de 889 ts., ab carga general, consignat als senyors Mac-Andrews y C.

De Cardiff, vapor inglés «Comercial» de 309 ts., ab carbó, lo despatzen los senyors Boda Germans.

De Cétte, vapor espanyol «Correo de Cartagena» de 258 ts., ab bocoyos buyts, consignat als senyors V. y nebot de P. Ferrer Mary.

Despatzadas

Pera Hamburgo y esc, vapor «Campeador», ab vi.
Pera Bienes, llaut «Paquito», ab efectes.

J. Marsans Rof

Representant en Reus: **JOAQUIM SOCIATS**

CARRER SANTA AGNA, 26. (Teléfono núm. 21)

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	67'82	Aduanas	95'50
Exterior		Norts	51'50
Amortizable		Fransas	47'50
Cubas 1896	76'75	Orenses	13'20
Cubas 1890	64	Obs. 6 0/0 Fransa	91'25
Filipinas	79'50	Id. 6 0/0	46
Exterior París	68'50	Id. 3 0/0	
		GIROS	
París (8)	26'20	Londres	31'87

Ordres de Bolsa para Barcelona Madrid y París.—
Compra y venda al comptat de tota classe de valores.—
Descompte de coupons.—Compra de monedas d' or y bitllets de tots los paissos.—Gires sobre Barcelona y Madrid.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del día d'

ahir.			
Interior	67'80	Cubas del 86	75'87
Orenses	13'20	Cubas del 90	64'12
S. Juan		Aduanas	97'75
Norts	51'50	Ob. 5 0/0 Almansa	93'50
Fransas	47'50	Id. 3 0/0 Fransa	46
Filipinas	79'50		

Exterior	68'50	Madrid	
PARIS			
GIROS			
París	26'20	Londres	31'80

Se reben órdes para operaciones de Bolsa. Compra y venda al comptat de tota classe de valores cotisables d' or de tots los paissos.

Anuncis particulars

PERA LLOGAR

BOTIGA Y PIS ab signa y gas y grans cups para oli en lo carrer de Llovera número 18.
Donará rahó don Esteve Rosselló, fuster. Arrebald de Jesús, núm. 24.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUSSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

TALONARIS

PERA LA RIFA DE NADAL

Se venen en aquesta impremta numerats y sense numerats.

Telégramas

Madrid 30.

L'arquebisbe de Sevilla ha visitat el governador civil para que prohibeixi 'l meeting organiat per donya Belen Sárraga, dihent que no podía permetre s' insultés al catolicisme.

Lo governador li ha contestat que es tan católich ell en sa classe de governador com pot serho lo mateix bisbe; pero que sos debers de funcionari civil li impideixen arribar fins ahont aniria si fos bisbe enloch de governador.

Lo que farà es pendre midas para que 's discuteixi, pero no s' insulti al catolicisme.

Varias senyoras han acudit al governador demanantli lo que 'l bisbe.

—Lo ministre de la Gobernació consentí a la una de la matimada en que 's publicqués lo manifest d' en Paraiso, pero tatzant d' ell la part referent a la base tercera de la Assamblea de Saragossa á que s' aludeix en lo manifest, sense especificarlo.

La explicació la dona 'l «Lliberal» al que s' ha tatzat també aquesta part.

—Es objecte de todas las conversacions la votació d' ahir a la nit en lo Congrés aprobant la esmena de las minorías, en virtud de la qual se restableix la Diposició general d' establiments penals.

Alguns periódichs califican dita votació de derrota

pera 'l govern; pero altres fan constar que 'l senyor Silvela declaró lliure la votació.

—S' ha confirmat l' arribada de 90 presoners espanyols á Manila.

Lo general Jaramillo participa que ha sigut enviada una comissió para gestionar la llibertat dels presoners restants.

—Lo manifest del senyor Paraiso ha sigut rebut de molt distinta manera: uns lo felicitan; altres creuen que 'l manifest no ve á ser altra cosa que una energia imperativa adoptada para sortir del pas.

En lo manifest hi ha dos ó tres rasgos que han produhit mal efecte.

No obstant, pel tó en que está escrit pot dirse que oumpleix perfectament. Pero a la experiencia del que l' ha escrit obeheix lo que hi hagi certas vaguetats que poden ser molt bé estudiadas de antemá.

Lo senyor Paraiso ne será perseguit per aquest document.

Lo govern creu que no sería hábil aixó. Además, la forma de redacció del text facilita al govern la resolució de no fer res contra son autor.

París 30.

Londres.—Comunican al «Standard» desde Ladysmith ab fetxa del 21, que 'ls boers comensaren novament lo bombeig lo dissapte á las dotze de la nit y 'l continuaren lo dilluns y 'l dimars, sense causar grans danys.

Telegrafian al «Times» desde Ladysmith, que 'l bombeig continúa activament dia y nit, que 'ls boers tractan de fatigar á la guarnició y que semblan trobarse fortament atrinxerats en lo Tugela.

La premsa inglesa parla en diferents sentits del combat de Modder-river; pero mostra certa inquietat sobre las pérduas suertas per los inglesos. No obstant, la majoria dels periódichs consideran com molt próxim l' aixecament del assedi de Kimberley.

Leicester.—M. Chamberlain ha pronunciat un discurs, en lo que ha tractat de justificar la guerra del Transvaal, alegant la necessitat de protegir als súbdits y 'ls interessos británichs y deixar á salvo l' honor d' Inglaterra, afegint que l' establiment de la bandera inglesa en lo Transvaal y á Orange es la única garantía d' una pau duradera y de que 's tractará ab igualtat á todas las rasses blancas á l' Africa del Sur.

S' assegura que en lo combat de Mod-River, los inglesos tingueren mil cinch cents homes fora de combat.

Las baixas dels boers foren molt menors, no passen de 400 entre morts y ferits.

La desproporció entre las pérduas suertas per abdos combatents indica clarament que 'l resultat del combat no ha pogut ser més desastrós para las armas ingleses.

S' ha desmentit que la plassa de Ladysmith s' hagi rendit.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocaína y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativas coma ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en todas las bonas farmacias y principals droguerías.

¡AGRICULTORS!

No us deixeu enganyar ab caborias; lo barato sempre resulta car, y 'l que us vengui GUANO bo y molt barato, pensau que aixó no pot ser.

Per aixó cridém decididament la vostra atenció, puig ab anuncis pomposos y oferintvos barato us enganyan.

Per fer GUANO se 'n ha de ser molt coneixedor, y d' aixó n' hi han pocs. La millor garantia del GUANO marca «Aguila» es elaborat á Moncada, y 'ls trevalladors que 'l fan son tan agricultors com vosaltres; ells podran dirvos si s' hi fa cap barreja que no sigui de llei; y las materias que s' emplean se gastan tal com venen del extranger.

Ab aixó, molta prevenció; y si voleu informarvos, podeu dirigirvos á n' els mateixos que 'l fan y además als representants de la casa, que us daran preus y condicions.

¡Lo barato es car!

Dipòsit á Reus: Tomás Piñol, Plassa de la Constitució, Droguería, (Casa Coder)

